

Andet, end hvad den vil, og jeg har flere Gange i den Tid, hvori jeg har været Rigsdagsmand, været med til at stille Forslag om at negte Poster, som Domstolene have villet paabyrde Rigsdagen at bewilge. Det forekommer mig, at Domstolene ved flere Leiligheder have paataget sig at være bewilgende Myndighed her i Landet ved Hjælp af Domme, som de sælde, men dette har jeg ikke kunnet gaa ind paa, og naar Domstolene gaa os imod, vil jeg for mit Bedkommende stille Forslag om, at man ikke respekterer den Slags Domme, naar Rigsdagen ikke kan anerkjende dem for at være retfærdige. Det er dette, der ligger til Grund for min Tilslutning til dette Forslag, men naar jeg nu hører det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds allerede forud opfordre Thinget til at modsætte sig Forslaget, saa kan jeg jo sige mig selv, at dersom den Eventualitet indtræder, som han tænker sig, og som Ministeren stiller os i Udsigt, vil et saadan Endringsforslag, om det da foreligger, være dødsdømt iforveien. Derfor vil jeg virkelig henstille til mine ærede Kolleger i Flertallet, om det ikke skulde være det vigtigste at lade Forslaget falde (Ordføreren: Nei!). Ja, det er kun en Hensiktsstilling, og jeg følger naturligvis det øvrige Flertal, men det er med en Slags Fortvivlelse, at jeg gjør det, efterat det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds har udtalt sig, som han har, thi denne Udtalelse har vakt en stor Betænkelighed hos mig; men i Uvigt skal jeg som sagt stemme med den ærede Ordfører, der er Representant for Flertallet.

J. A. Hansen: Jeg skal blot ligeoverfor den ærede foregaaende Læser bemærke, at medens jeg i Principet er fuldkommen enig med ham i, hvad han udtaler, vil han dog vistnok ogsaa være enig med mig i, at det maa være et meget vigtigt og alvorligt Punkt, hvor man paa den Maade vil gaa imod, hvad der foreligger Dem for. Jeg kan aldrig tro, at et Spørgsmaal som dette vil være et saadant, hvor man af Princip-hensyn følger sig opfordret til at negte at udbetale, hvad der gennem Domstolene er anset for at være Statens Forpligtelse at udbetale.

Fjord: Paa Finantslovsforslaget er der forlangt en Bevilling af 2,000 Rbd. til Lærerindens Uddannelse. Denne Post var sidste Aar opført med 1,000 Rbd., saa at der altsaa i Aar er foreslaaet en Forhøielse af 1,000 Rbd. Det er ikke for at udtale mig imod denne Forhøielse, at jeg har begjært Ordet, idet jeg tværtimod erkjender, at de Institutioner, der tilsigte Lærerindens Uddannelse, virke heldbringende, men det er kun for at gjøre en Hensiktsstilling til den høitærede Minister med Hensyn til Summens Fordeling. Denne Sum har hidtil, som det forekommer mig, været uddelt i temmelig smaa Portioner, og dernæst ere disse Portioner komne de Paagjældende i Hænde

paa et saa sent Stadium af deres Uddannelse, at de egentlig ikke have faaet syndekelig Anvendelse for dem. Jeg skal derfor henstille til den høitærede Minister, om ikke en saadan Forandring kunde gjøres, at de Paagjældende kunne erholde de Summer, der maatte blive dem tilstaaede, i Begyndelsen af deres Uddannelsesetid, i Stedet for som hidtil, efter hvad der er sagt mig, i det sidste halve Aar af deres Uddannelsesetid. Dernæst turde det maasse ogsaa være rigtigt ved disse private Anstalter at oprette nogle saa Tripladser, saaledes at enkelte af de mest Uformuende blandt de Paagjældende altsaa kunde faae fri Undervisning.

Ordføreren: At mit Foredrag før, der efter det betydelige Omfang, som det foreliggende Afsnit har, ikke kunde være kort, ikke har tiltalt ærede Medlemmer i Salen, der formene at være inde i de paagjældende Spørgsmaal i langt høiere Grad, end Uvalgets Ordfører er det, kan jeg nok forstaa, men jeg antog ikke, at denne Omstændighed havde gjort en saa stærk Indvirkning paa det ærede Medlem for Morsø (Schjørring), at han skulde udtale sin Betsagelse derover. Jeg kan dernæst godt forstaa, at det ærede Medlem og ligeledes det ærede Medlem for Solbæk Amts 3die Valgkreds (Dinesen) ere imod de Betsagelser, som Flertallet har givet Udtryk i forskjellige Endringsforslag, idet det søger at gjøre Skjel imellem Universitet, Kommunitet og polyteknisk Lærestanstalt, saaledes at man friggør Kommunitetets Midler for det Paahæng, som man af mange forskjellige Hensyn har behestet dem med; thi de ærede Medlemmer vare iblandt det lille Mindretal i Finantsubvalget, som iforskjær foranledigede, at Ministeren ifjor fremkom med et Forslag om Sammenblanding af disse Fonds Midler, saaledes at vi engang for alle kunde erobre Kommunitetet for de for Staten fælles videnskabelige Formaal. Naar det ærede Medlem for Morsø mener, at han i Frederik den Andens Fundats har Sikkerhed for, at Midlerne kun kunne benyttes til Bedste for Studenter, saa tror jeg, han hænger sig i et enkelt Ord og ikke tager Aanden i Fundatsen i Betragtning. Dersom Fundatsen var at forstaa saaledes, vilde vi jo heller ikke, saaledes som vi have gjort, have kunnet uddele en Del af Betsøbet til Studerende ved den polytekniske Lærestanstalt, af hvilke de fleste ikke ere Studenter. Naar vi imidlertid ville se hen til Eiden da og Eiden nu — Eiden da, i hvilken Enhver, der skulde have en noget høiere Undervisning, absolut skulde læse Latin, og Eiden nu, da vi have en saa stor Mangfoldighed af Former for høiere Undervisning og Dannelselse —, tror jeg at turde paastaa, at Flertallet har Ret, naar det hævder, at Betsøbene kunne efter Fundatsens Aand benyttes til den høiere Undervisning overhovedet. De ærede latinske Herrer kalde altid det Videnskabelighed, som hænger sammen med lidt Latin eller noget Græsk eller stundom